

ปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน พื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

Problems and needs for Product Value of Community Products in Nong Bua Lam Phu

กฤตติกา แสนโกสน¹, บุษกร สุขแสน²
Krittikar Sanposh¹, Bussagorn Suksan²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 วิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ขั้นตอนที่ 2 วิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ผู้ผลิตชุมชน จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าจังหวัดหนองบัวลำภู จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ พบว่า มีปัญหาและความต้องการ 1.ด้านผลิตภัณฑ์ ใช้สีที่เป็นสารเคมี และรักษาคุณภาพของผ้าด้านภาพลักษณ์ต้องมีเอกลักษณ์ การแปรรูปและลดราคาผ้าให้สวยและมีเรื่องราว 2. ด้านการบริการ ได้แก่ ควรมีสถานที่จำหน่าย การตัดเย็บยังไม่ประณีต ยังไม่มีวัสดุที่ทันสมัยมาผสมผสาน การให้ข้อมูลลูกค้ายังไม่เพียงพอที่จะดึงดูดลูกค้าใหม่หรือลูกค้าต่างประเทศ ควรรักษามาตรฐานของสินค้า 3. ด้านบุคลากร บุคลากรที่ทอผ้าส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ขาดคนรุ่นใหม่ที่จะสืบทอดและควรจัดให้เด็กมีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับผ้า ควรจัดให้มีการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนการทอผ้า 4. ด้านภาพลักษณ์ ได้แก่ การค้นหาเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของหนองบัวลำภู ควรมีลวดลายที่เป็นลาย

¹ รองศาสตราจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Associate prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; Assistant prof. Dr., Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

ประจำจังหวัดหนองบัวลำภู ครอบสร้างแบรนด์ มีเรื่องราวให้เกิดเสน่ห์ อารมณ์ความรู้สึกดึงดูดให้
เห็นคุณค่าของผ้า

คำสำคัญ: การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์, ผลิตภัณฑ์ชุมชน, กลุ่มทอผ้า

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the problems and needs of product value of community products in Nong Bua Lam Phu. Step 1 to study the qualitative research, 16 target group. Research tool are interview, data analysis, descriptive statistics with 2 steps the study the quantitative research, 306 sample groups, research tool are questionnaires, data analysis, descriptive statistics frequency percentage Average and standard deviation.

The results of the study were as follows, study the problems and needs of product value of community products in Nong Bua Lam Phu, found that problems and needs 1. Products use chemicals and maintain the quality of the fabric, the image must be unique processing and fabric patterns that are beautiful and have a story 2. Service aspects: should have a place to sell sewing is not yet elaborate. There is no modern material to blend. Providing customer information is not enough to attract new customers or foreign customers. Should maintain the standard of the product. 3. Most of the personnel who are weaving personnel are the elderly. Lack of new generation to inherit and should provide children with knowledge about the fabric. Should provide teaching and learning in every step of weaving. 4. The image is the search for identity and identity of Nong Bua Lam Phu. Should have a pattern that is striped in Nong Bua Lam Phu province Should create a brand There is a story to create charm. Emotions are attracted to see the value of the fabric.

KEYWORDS: Product Value, Community Product, Weaving Group

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางสังคมโลกสมัยใหม่ที่ผ่านการพัฒนามากว่า 30 ปีที่ผ่านมาภารกิจการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแทบทุกประเทศมุ่งที่จะให้ประเทศของตนมีความทันสมัยขึ้นมาโดยมักจะเน้นไปที่การเจริญทางด้านวัตถุ การพัฒนาอุตสาหกรรม มีการเร่งขยายรายได้ให้กับประชาชนดี แต่ในความเป็นจริงก็พบว่ามีความเจริญจริงก็แต่เฉพาะด้านวัตถุและการบริโภคสมัยใหม่ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2544: 458–260) ประเทศไทยมีการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 เมื่อปี พ.ศ.2504 และชาวชนบทอีสานของประเทศไทยได้เข้าสู่การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในสมัย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีจึงทำให้ชาวนามีการเปลี่ยนแปลงจากการผลิตเพื่อยังชีพเข้าสู่การผลิตที่เป็นการกระจายสู่ตลาดมากขึ้น

ในปัจจุบันกำลังอยู่ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 ที่ต้องมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทั้งสนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและเสริมสร้างอาชีพ รายได้ และให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงการเพิ่มผลิตภาพให้กับประชากรกลุ่มได้ต่ำสุด ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ เช่น การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เข้าถึงเงินทุนเพื่อสร้างอาชีพและการสนับสนุนการเข้าถึง ปัจจัยการผลิตคุณภาพดีที่ราคาเป็นธรรม และในขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณเชิงพื้นที่และบูรณาการเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ (ราชกิจจานุเบกษา, 2559: 2) และตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2560–2564 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยให้หมู่บ้าน/ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนพึ่งตนเองได้ เศรษฐกิจฐานรากได้รับการพัฒนา โดยการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างเป็นระบบครบวงจร โดยเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2560 – 2564 ได้นำสถานการณ์ปัจจุบัน และสภาพแวดล้อม ของการบริหารประเทศ นำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในช่วงอนาคต ที่ก่อเกิด การเปลี่ยนแปลงของประเทศ ชุมชน ในด้านที่มีผลต่อการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน ให้มุ่งไปสู่เป้าหมายสูงสุดภายใต้วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2564” กรมการพัฒนาชุมชนได้มุ่งขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ ทำให้มีความง่าย ทำหาย และเป็นไปได้ ในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ยุทธศาสตร์ของประเทศไทย นโยบายของรัฐบาล สถานการณ์สภาพแวดล้อมใน

ปัจจุบัน เพื่อให้บุคลากรทุกคน ใช้เป็นกรอบทิศทางการปฏิบัติงาน โดยสามารถกำหนดรูปแบบนำไปประยุกต์สู่การปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญข้อหนึ่งคือ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัว โดยเพิ่มศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม

ประเทศไทยจะได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม แต่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross domestic product: GDP) ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจทำให้เห็นว่าภาคการผลิตมีมูลค่าสูงสุด โดยคิดเป็นร้อยละ 32.9 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ตามด้วยภาคบริการร้อยละ 32.5 และภาคการค้าและการซ่อมบำรุงร้อยละ 13.0 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง, 2557) ข้อมูลจากการสำรวจสภาพการมีงานทำของประชากรเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2556 พบว่าแรงงานส่วนใหญ่อยู่นอกภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 66.5 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) ถึงแม้ว่ารัฐบาลไทยจะมีการออกนโยบายต่าง ๆ มากมาย เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนทั้งในรูปกระบวนการที่รัฐทำการส่งเสริมชักนำสนับสนุน สร้างโอกาสให้กับประชาชน และชุมชนโดยการตั้งกลุ่มคนชมรมต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการหลายเรื่องร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่กำหนดไว้ (ไพรัตน์ เตชะรินทร์ 2547: 6-7) อีกทั้งการสร้าง ความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน จากการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการการบริโภคแบบพอเพียงในชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าตลอดจนการสร้างระบบที่ช่วยบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับการพัฒนาด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ(กองบรรณาธิการ บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด 2551: 30) ซึ่งทิศทางการเปลี่ยนแปลง ต้องมาจากกลุ่มและมากพอจนเกิดการริเริ่มโครงการหรือปฏิบัติการนั้นด้วยเหตุผลที่ทุกคนตระหนักร่วมกันในนามของกลุ่มเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงตามที่กลุ่มต้องการ(อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง, 2542: 19) รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมกันรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง ในท่ามกลางกระแสของสังคมโลก รอบด้านที่มุ่งแสวงหาความอยู่รอด ความมั่งคั่ง และความเป็นใหญ่ที่อยู่ในอัตราการบริโภคที่เพิ่มขึ้นแต่อัตราทรัพยากรที่ลดลง มีความจำเป็นต้องสร้างยุทธศาสตร์หรือหาวิธีการอันชาญฉลาดเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างเข้มแข็งและสง่าทอนกับยุคปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2551: 2-14) ซึ่งจากการผลิตผ้าพื้นเมือง เช่น ผ้ามัดหมี่ ผ้าขิด ทั้งเป็นผ้าไหมและผ้าฝ้าย วัตถุดิบที่นำมาใช้ผลิตเป็นวัตถุดิบจากธรรมชาติ และสินค้าที่มีในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

โดยมีกลุ่มอาชีพบางกลุ่มมีปัญหาหลายอย่างตามมาโดยเฉพาะกลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมืองในจังหวัดหนองบัวลำภู ก็พบปัญหาเรื่องมูลค่าและราคาผลิตภัณฑ์ตกต่ำ

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในจังหวัดหนองบัวลำภู ที่พบจากการสำรวจของพัฒนาชุมชนของระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่น จะพบว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมืองในจังหวัดหนองบัวลำภู ในปัจจุบันมีมูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่ลดลงมากจากสาเหตุหรือปัจจัยใดยังไม่สามารถสรุปได้ ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการศึกษาเพื่อทราบประเด็นปัญหาที่เป็นปัจจัยว่ามีประเด็นใดบ้าง และหาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยด่วน เพราะหากปล่อยไว้นานอาจเกิดปัญหาอื่นตามมาอีกมากมายได้

จากเหตุผลดังกล่าว คณะวิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและประกอบกับเป็นความต้องการของกลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมืองในจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยจะได้แนวทางในการพัฒนาและแก้ปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมือง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ อีกทั้งเป็นการขยายตลาดในการจำหน่ายสินค้า รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการกลุ่มอาชีพให้เพิ่มประสิทธิภาพ และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ดังนั้นคณะวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการวางแผน และพัฒนาแก้ปัญหาให้กับกลุ่มอื่นๆ ตามเจตนารมณ์ขององค์กรต่อไปได้อีกทาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodologies Research) คือการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยคณะวิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเป็นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย พัฒนาการจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน อุตสาหกรรมจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้ประกอบการ จำนวน 6 คน หอการค้าจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน นักวิชาการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริโภค จำนวน 4 คน รวมเป็น 16 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู คณะวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วยการสำรวจดำเนินการดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา ปัญหาและความต้องการพัฒนารูปแบบการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ 2) ด้านบริการ 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านภาพลักษณ์

ขอบเขตด้านประชากร สมาชิกกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองในจังหวัดหนองบัวลำภู จากจำนวน 145 กลุ่ม มีสมาชิกทั้งหมด 1,455 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

คณะวิจัยได้ศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินการ 2 ขั้นตอน รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย พัฒนาการจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน อุตสาหกรรมจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน พาณิชย์จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้ประกอบการ จำนวน 6 คน หอการค้าจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 คน นักวิชาการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 2 คน ผู้บริโภคจำนวน 4 คน รวมเป็น 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Question) มีข้อคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปและปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ตามประเด็นที่ศึกษา

โดยศึกษาใน 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านผลิตภัณฑ์ 2. ด้านการบริการ 3. ด้านบุคลากร 4. ด้านภาพลักษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูลโดย การประสานไปยัง พัฒนาการ จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อประสานไปยังกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นคณะวิจัยเก็บข้อมูล และชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและอธิบายการตอบแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์เนื้อหาด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ จากนั้นสรุปภาพรวมของเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาและความต้องการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองจังหวัด หนองบัวลำภู จากจำนวน 145 กลุ่ม จากสมาชิกทั้งหมด 1,455 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน สุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยใช้ข้อมูลจาก การศึกษาวรรณกรรมที่เป็นเอกสารแนวคิดทฤษฎี และข้อมูลปัญหาและความต้องการที่ได้จาก ขั้นตอนที่ 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตอบสองคู่ (Dual-Response Format) ประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้ค่าความ สอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Tryout) ของแบบสอบถามรวมทั้ง ฉบับได้เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถาม และ ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถาม พร้อมนำแบบสอบถามมาแปลผล ข้อมูลเป็นรหัสตามคู่มือ ลงรหัสที่เตรียมไว้บันทึกประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบาย ลักษณะของข้อมูลทั่วไปของประชากร โดยการนำเสนอลักษณะเป็นแบบตารางประกอบความ เรียง โดยวิเคราะห์ค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าจังหวัดหนองบัวลำภู คณะวิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิจัยสภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าจังหวัดหนองบัวลำภู จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า 1.ด้านผลิตภัณฑ์ใช้สีที่เป็นสารเคมีสีของผ้ายังไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ควรมีเรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่น่าสนใจ และรักษาคุณภาพของผ้าด้านภาพลักษณ์ต้องมีเอกลักษณ์ การแปรรูปและลวดลายผ้าให้สวยและมีเรื่องราวยังมีไม่ ควรเพิ่มรูปแบบใหม่ๆและสร้างจุดขายให้ผ้า ควรมีการแปรรูปผ้าให้หลากหลายและเพิ่มการเรียนรู้ในการแปรรูปสินค้าจากเศษผ้า รวมถึงการใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย 2. ด้านการบริการ ได้แก่ ควรมีสถานที่จำหน่ายเพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย การตัดเย็บยังไม่ประณีต ยังไม่มีวัสดุที่ทันสมัยมาผสมผสาน การให้ข้อมูลลูกค้ายังไม่เพียงพอที่จะดึงดูดลูกค้าใหม่หรือลูกค้าต่างประเทศ หรือข้อมูลอื่นที่น่าสนใจ ควรเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายและให้บริการ ควรรักษามาตรฐานของสินค้า 3. ด้านบุคลากร ได้แก่ บุคลากรที่ทอผ้าส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ชาดคนรุ่นใหม่ที่จะสืบทอดและควรจัดให้เด็กมีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับผ้า เพื่อปลูกฝังคนรุ่นใหม่และควรจัดให้มีการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนการทอผ้า 4. ด้านภาพลักษณ์ ได้แก่ การค้นหาเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของหนองบัวลำภู ควรมีลวดลายที่เป็นลายประจำจังหวัดหนองบัวลำภู ไม่มีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ควรสร้างแบรนด์ มีเรื่องราวให้เกิดเสน่ห์ อารมณ์ความรู้สึกดึงดูดให้เห็นคุณค่าของผ้า สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านผลิตภัณฑ์ 2 ด้านบุคลากร 3 ด้านภาพลักษณ์ และ 4 ด้านบริการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าจังหวัดหนองบัวลำภูภาพรวม

ที่	ข้อความ	ปัญหา		แปลผล	ความต้องการ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	
1	ด้านผลิตภัณฑ์	3.94	0.87	มาก	4.23	0.75	มากที่สุด
2	ด้านบริการ	3.70	0.97	มาก	4.15	0.83	มากที่สุด
3	ด้านบุคลากร	3.74	0.89	มาก	4.17	0.79	มากที่สุด
4	ด้านภาพลักษณ์	3.73	0.87	มาก	4.21	0.77	มากที่สุด
รวม		3.78	0.90	มาก	4.19	0.79	มากที่สุด

จากตาราง ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษสภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวม (= 3.78,S.D =0.90) เรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย ลำดับที่ 1 ด้านผลิตภัณฑ์ (= 3.94,S.D =0.87) ลำดับที่ 2 ด้านบุคลากร (= 3.74,S.D =0.89) ลำดับที่ 3 ด้านภาพลักษณ์ (= 3.73,S.D =0.87) และลำดับที่ 4 ด้านบริการ (=3.70,S.D =0.97) และความต้องการโดยรวม (=4.19 ,S.D =0.79) เรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ลำดับที่ 1 ด้านผลิตภัณฑ์ (=4.23 ,S.D =0.75) ลำดับที่ 2 ด้านภาพลักษณ์ (=4.21,S.D =0.77) ลำดับที่ 3 ด้านบุคลากร (=4.17,S.D =0.79) และ ลำดับที่ 4 ด้านบริการ (=4.15,S.D = 0.83)

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าจังหวัดหนองบัวลำภู คณะวิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

สภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้าจังหวัดหนองบัวลำภู จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า 1. ด้านผลิตภัณฑ์ ใช้สีที่เป็นสารเคมี สีของผ้ายังไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ควรมีเรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่น่าสนใจ และรักษาคุณภาพของผ้าด้านภาพลักษณ์ต้องมีเอกลักษณ์ การแปรรูปและลดทอนผ้าให้สวยและมีเรื่องราว ยังมีไม่ครบถ้วนรูปแบบใหม่ๆและสร้างจุดขายให้ผ้า ควรมีการแปรรูปผ้าให้หลากหลาย และเพิ่มการเรียนรู้ในการแปรรูปสินค้าจากเศษผ้า รวมถึงการใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย 2. ด้านการบริการ ได้แก่ ควรมีสถานที่จำหน่ายเพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย การตัดเย็บยังไม่ประณีต ยังไม่มีวัสดุที่ทันสมัยมาผสมผสาน การให้ข้อมูลลูกค้ายังไม่เพียงพอที่จะดึงดูดลูกค้าใหม่หรือลูกค้าต่างประเทศหรือข้อมูลอื่นที่น่าสนใจ ควรเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายและให้บริการ ควรรักษามาตรฐานของสินค้า 3. ด้านบุคลากร ได้แก่ บุคลากรที่ทอผ้าส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ขาดคนรุ่นใหม่ที่จะสืบทอดและควรจัดให้เด็กมีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับผ้าเพื่อปลูกฝังคนรุ่นใหม่และควรจัดให้มีการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนการทอผ้า 4. ด้านภาพลักษณ์ ได้แก่ การค้นหาเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของหนองบัวลำภู ควรมีลวดลายที่เป็นลายประจำจังหวัดหนองบัวลำภู ไม่มีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ควรสร้างแบรนด์ มีเรื่องราวให้เกิดเสน่ห์ อารมณ์ความรู้สึกดึงดูดให้เห็นคุณค่าของผ้า สอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านผลิตภัณฑ์ 2 ด้านบุคลากร 3 ด้านภาพลักษณ์ และ 4 ด้านบริการ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ บุญยรัตพันธุ์ เงินทอง (2558) วิจัยเรื่อง ปัญหาของกลุ่มผลิตผ้าไหมมัดหมี่ในตำบลศรีบุญเรืองอำเภอชนบทจังหวัดขอนแก่นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประวัติ 2) ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันและ 3) วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ตำบลศรีบุญเรืองอำเภอชนบทจังหวัดขอนแก่นประสบอยู่ในปัจจุบันงานวิจัย นี้ใช้ข้อมูลจากเอกสารการสังเกตการณ์สนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 3 กลุ่มคือกลุ่มผู้ทอ กลุ่มผู้นำท้องถิ่นและกลุ่มผู้ค้า จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีลักษณะเชิงคุณภาพ พบว่า 1) กลุ่มผ้าไหมมัดหมี่ในตำบลศรีบุญเรืองได้เริ่มรวมตัวเป็นกลุ่มขึ้นครั้งแรกจำนวนสอง พ.ศ. 2533 ในปัจจุบันได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นแปดกลุ่ม 2) ปัจจุบันมีจำนวนผู้มีความรู้และภูมิปัญญาทางด้านกระบวนการผลิตผ้าไหมมัดหมี่ที่มีจำนวนลดน้อยลงลงอย่างน่าเป็นห่วง การผลิตและทอผ้าไหมในปัจจุบันเป็นการดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อในปัจจุบันมากกว่าจะเป็นการออกแบบลวดลายและดำเนินการทอผ้าดั้งเดิมในกระบวนการย้อมสีของผ้าไหมมีการใช้สีเคมีมาแทนสีธรรมชาติก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม 3) การเปลี่ยนแปลงขั้นตอนหรือวิธีการผลิตที่ไม่ได้อิงอยู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดขึ้นพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมด้านสังคมวัฒนธรรมของชุมชนในปัจจุบัน สุจินดา เจียมศรีพงษ์และปิยวัน เพชรหมี่ (2560) วิจัยเรื่อง การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยกรณีศึกษาผ้าทอลายโบราณ วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อค้นหาเอกลักษณ์และการสื่อความหมายของลวดลายผ้าทอลายโบราณและเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอลายโบราณสู่เชิงพาณิชย์โดยทำการศึกษาเชิงคุณภาพใช้กลุ่มประชากรกลุ่มทอผ้าบ้านผู้พักไพรตำบลหินขาวอำเภอหล่มเก่าจังหวัดเพชรบูรณ์จำนวน 25 ครอบครัว พบว่าเอกลักษณ์ของลวดลายผ้าไทยโบราณของกลุ่มบ้านภูฝักไถ่นั้นเป็นผ้าขึ้นหัวแดงตีนกาและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีรายจำนวน 12 และได้ทดลองนำผลิตภัณฑ์ใหม่คือลายผ้าที่ได้จากการพัฒนาหลายบ้านเดิมเป็นหมอนอิงโซฟาที่ใช้ iPad เป็นต้นและการสร้างโลกให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอเพื่อสร้างการจดจำ ลูติพันธ์ จันทร์หอม (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผ้าทอด้วยศิลปะและภูมิปัญญาของชาวไทยทรงดำในจังหวัดนครปฐมพบว่า ยังคงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ไว้ได้อย่างเหนียวแน่น และแสดงออกอย่างเด่นชัดบนพื้นฐานของความเชื่อและพิธีกรรมต่างๆ มีการรักษาไว้ซึ่งกรรมวิธีและกระบวนการทอผ้าที่มีลักษณะเฉพาะไม่ว่าจะเป็นลวดลาย สีเส้น และรูปร่างที่คล้ายคลึงกัน แต่รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกจำหน่ายอยู่เดิมมีคุณภาพต่ำ สุพรรณ สมไทย (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน โดยแนวคิดจากวัฒนธรรมชาวไทยทรงดำ มีข้อเสนอแนะไว้อย่างน่าสนใจว่า ลวดลายบนผ้าทอของชาวไทยทรงดำมีเทคนิคเป็นการ

ทอ การปะ และการปัก ไม่เหมือนในกลุ่มอื่น การนำลวดลายมาพัฒนานั้นควรทำอย่างต่อเนื่อง การเลือกใช้วัสดุและสีบนผลิตภัณฑ์ควรคำนึงถึงการนำไปใช้งาน การดูแลรักษาตามสภาพแวดล้อมจะเป็นการสร้างรายได้อย่างจริงจังต่อไป เช่นเดียวกับ จงลักษณ์ ช่างปลี้ม (2554) ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงศิลปกรรมชุมชนไทยเชิงจังหวัดสุพรรณบุรี สรุปไว้ว่าที่ผ่านมา รูปแบบการถ่ายทอด ขาดแนวคิด ปรัชญา และความเชื่อที่แสดงอยู่ในผลงานศิลปกรรมซึ่งการถ่ายทอดดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสังคมแห่งการเรียนรู้ในปัจจุบัน ซึ่งแนวโน้มในอนาคตจะต้องมีการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ รวมทั้งการพัฒนาบนพื้นฐานความรู้ ควบคู่การปฏิบัติเพื่อความยั่งยืนทางศิลปะและวัฒนธรรมสืบไป โดยผู้วิจัยได้ ทบทวนปัญหาที่ผ่านมาพร้อมกับกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอของชุมชนชาวไทยทรงดำ 4 จังหวัดในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทยได้แก่ ชุมชนบ้านสะแกกราย อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ชุมชนบ้านหัวเขาจีน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ชุมชนบ้านดอนมะเกลือ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุรินทร์ และ ชุมชนบ้านหมอสอ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดกาญจนบุรี ออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอรูปแบบใหม่ร่วมสมัย ที่ได้จากการต่อยอดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยทรงดำ หลังจากทำการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ดูงานทั้งภายในและภายนอกชุมชน แล้วนำไปประเมินคุณภาพตามหลักการของ ศิลปะการออกแบบผลิตภัณฑ์ของศูนย์สร้างสรรค์การออกแบบที่ซิดนีย์, TCDC (Thailand Creative & Design Center) ซึ่งเป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ในการสร้างโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงความรู้และเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ กับ ประสพการณ์จากผลงานและความสำเร็จของนักคิดนักออกแบบจากทั่วโลก ทั้งนี้ยังร่วมมือ โดยตรงกับภาคธุรกิจผู้ประกอบการ SME สร้างมูลค่าให้กับสินค้าและการบริการด้วยการเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประกอบการ และปราชญ์ชุมชนหรือผู้นำชุมชนชาวไทยทรงดำทั้ง 4 จังหวัดใน ภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ร่วมสมัย จำนวน 40 แบบ ให้เหลือเพียง 20 รูปแบบ แล้วนำไปทดลองตลาดด้วยการจำหน่ายจริงยังสถานที่ ต่างๆ 4 แห่ง ได้แก่ งานนครปฐมเอ็กซ์โป (Expo) อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม งานแสดง สินค้า OTOP ภูมิภาคกลาง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี งานแสดงสินค้าทางวัฒนธรรม OTOP ของ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุรินทร์ และงานเทศกาลของดีประจำปีสินค้า OTOP ของจังหวัด กาญจนบุรี เพื่อประเมินผลของผู้บริโภคแล้วนำไปแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับลูกค้าใน ระดับต่าง ๆ ส่งผลให้กลุ่มสมาชิกผู้ผลิตผ้าทอและคนในชุมชนชาวไทยทรงดำในภูมิภาคตะวันตก ของประเทศไทยตื่นตัวกับปรากฏการณ์ใหม่ และสมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ (2556) ได้ทำ โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ไทยโซ่ง” ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนไทย

ซึ่งในแทบทุกจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ โดยชุมชนไทยซึ่งในจังหวัดนครปฐมได้รับการคัดเลือกให้เป็นชุมชนต้นแบบของการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ เนื่องจากชุมชนตั้งอยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดนครปฐม และได้สร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนไทยซึ่ง คือ การวางรากฐานการจัดการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์อย่างยั่งยืน กล่าวคือ แกนนำด้านการจัดการท่องเที่ยวชุมชนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทางที่จับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ การทดลองและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนไทยซึ่ง ผลสืบเนื่องที่สำคัญประการหนึ่งคือช่วยให้คนไทยซึ่งเข้ามาเรียนรู้ร่วมกันเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองมากขึ้น และปรารถนาที่จะสืบสานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) หน่วยงานพัฒนาชุมชน ควรให้การสนับสนุนในการผลิตผ้าทอ โดยใช้วัสดุสีจากธรรมชาติ ควรมีเรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่น่าสนใจ และรักษาคุณภาพของผ้าด้านภาพลักษณ์ต้องมีเอกลักษณ์ การแปรรูปและลดลายผ้าให้สวยและมีเรื่องราว ยังมีไม่ ควรเพิ่มรูปแบบใหม่ๆ และสร้างจุดขายให้ผ้า ควรมีการแปรรูปผ้าให้หลากหลาย และเพิ่มการเรียนรู้ในการแปรรูปสินค้าจากเศษผ้า รวมถึงการใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย จากผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้า ด้านผลิตภัณฑ์ ใช้สีที่เป็นสารเคมี สีของผ้ายังไม่ตรงกับความต้องการของตลาด

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนฝึกอบรมด้านการบริการ ได้แก่ ควรมีสถานที่จำหน่ายเพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย การตัดเย็บยังควรประณีต ใช้วัสดุที่ทันสมัย ผสมผสาน การให้ข้อมูลลูกค้าอย่างเพียงพอที่จะดึงดูดลูกค้าใหม่หรือลูกค้าต่างประเทศ หรือข้อมูลอื่นที่น่าสนใจ ควรเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายและให้บริการ ควรรักษามาตรฐานของสินค้า

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมด้านบุคลากรรุ่นเด็ก เนื่องจากบุคลากรที่ทอผ้าส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ขาดคนรุ่นใหม่ที่จะสืบทอดและควรจัดให้เด็กมีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับผ้าเพื่อปลูกฝังคนรุ่นใหม่และควรจัดให้มีการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนการทอผ้า

4) กลุ่มผู้ผลิตควรค้นหาภาพลักษณ์ของตน ได้แก่ การค้นหาเอกลักษณ์และ อัตลักษณ์ ของหนองบัวลำภู ควรีผลวลายที่เป็นลายประจำจังหวัดหนองบัวลำภู ควรสร้างแบรนด์ มี เรื่องราวให้เกิดเสน่ห์อารมณ์ความรู้สึกดึงดูดให้เห็นคุณค่าของผ้า

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่องแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู คณะวิจัยเสนอให้ทำการวิจัยครั้งต่อไป จากผลการวิจัยด้านการผลิต ควรมีเรื่องราวหรือเรื่องเล่า ที่น่าสนใจ และรักษาคุณภาพของผ้าด้านภาพลักษณ์ต้องมีเอกลักษณ์ การแปรรูปและลวดลาย ผ้าให้สวยและมีเรื่องราว ยังมีไม่ ควรเพิ่มรูปแบบใหม่ๆและสร้างจุดขายให้ผ้า ควรมีการแปรรูป ผ้าให้หลากหลายดังนั้นควรวิจัย

- 1) ควรวิจัยเกี่ยวกับการผลิตผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติ
- 2) ควรวิจัยรูปแบบการเล่าที่น่าสนใจผลิตภัณฑ์ผ้าทอ จังหวัดหนองบัวลำภู
- 3) ควรวิจัยการรักษาคุณภาพของผ้าด้านภาพลักษณ์ต้องมีเอกลักษณ์
- 4) ควรวิจัยเรื่องการแปรรูปและพัฒนาลวดลายผ้าที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มทอผ้า จังหวัดหนองบัวลำภูสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากคณะวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสะดวก ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงาน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีที่สนับสนุนงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2561 ในการทำวิจัย และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม ที่มีส่วนร่วมในการวิจัย ครั้งนี้เป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการ บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด. (2551). *กลยุทธ์การวางแผนพัฒนาพื้นที่ท้องถิ่นเชิงบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- จงลักษณ์ ช่างปลื้ม. (2554). *การเปลี่ยนแปลงศิลปกรรมชุมชนไทยเชิงจังหวัดสุพรรณบุรี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ฐิติพันธ์ จันทร์หอม. (2555). *การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ด้วยศิลปะและภูมิปัญญาของชาวไทยทรงดำในจังหวัดนครปฐม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2547). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์ การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (2551). *ชุดการศึกษาค้นคว้า รายวิชาการบูรณาการยุทธศาสตร์ การพัฒนา*. อุดรธานี: คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ยุทธศาสตร์การพัฒนา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12(พ.ศ.2560 – 2564)*, เล่ม 133 ตอนที่ 115 ก ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2559.
- สมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ. (2556). *การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ไทยเชิง. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล*.
- สุจินดา เจียมศรีพงษ์ และ ปิยวัน เพชรหมี่. (2560). *การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยกรณีศึกษาผ้าทอลายโบราณ*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุพรรณ สมไทย. (2550). *การออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน โดยแนวคิดจากวัฒนธรรมชาวไทยทรงดำ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- หทัยรัตน์ บุญยรัตพันธุ์ เงินทอง. (2558). *ปัญหาของกลุ่มผลิตผ้าไหมมัดหมี่ในตำบลศรีบุญเรือง อำเภอนบพิตำจังหวัดขอนแก่น*. ขอนแก่น: สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง. (2542). *คำอธิบายลักษณะวิชาทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.